

Informasjon om luftforurensning i Lillesand

Periodevise høye konsentrasjoner av luftforurensning kan føre til helseproblemer for utsatte grupper. Det er derfor viktig at luftkvaliteten overvåkes. Som følge av forhøyede verdier av svoveldioksid (SO₂) i luften, har kommunen som ansvarlig forurensningsmyndighet blitt pålagt å måle luftkvaliteten.

Bestemmelsene i forurensningsforskriften omkring kvalitetskrav til lokal luftkvalitet omfatter en rekke ulike måleparametere, som svevestøv, nitrogenoksider (NO_x), svoveldioksid og polyaromatiske hydrokarboner (PAH). Ulike måleparametere har ulike kilder, og i all hovedsak stammer utslippene fra biltrafikk (svevestøv, NO_x, PAH), oppvarming (svevestøv, PAH) og industri (svevestøv, PAH og SO₂).

Før kommunen satte i gang målinger, foretok Norsk Institutt for Luftforskning (NILU) en vurdering av aktuelle måleparametere, og det ble konkludert med at det kun var hensiktsmessig å måle på en enkelt parameter, svoveldioksid (se bystyresak 79/12 og bystyresak 36/13).

Måleprogrammet ble startet januar 2014, og siden da har det vært gjennomført døgnkontinuerlige målinger året rundt. Løpende måleverdier kan finnes på internett på www.luftkvalitet.info. Det arbeides fra sentralt hold med en enklere informasjonsportal.

Målingene skjer i regi av NILU, som er en uavhengig aktør. Lillesand kommune står for det ukentlige tilsynet med måleinstrumentene, etter opplæring fra NILU.

Målingene som er foretatt viser at luftkvaliteten i Lillesand generelt er god. Lokale værforhold som lufttrykk og vindretning avgjør i all hovedsak hvilke områder som blir påvirket av utslippene og i hvilken grad denne påvirkningen er til stede.

Konsentrasjonen av SO₂ fra starten av måleprogrammet i januar 2014 og fram til 31. desember 2015 overskrider ikke kravene i forurensningsforskriften med tanke på grenseverdier for gjennomføring av avbøtende tiltak, men målingene vil fortsette på ubestemt

tid, da måleresultatene er av en slik karakter at videre målinger er påkrevd før videre avgjørelser kan tas.

Svoveldioksid

Svoveldioksid er en gass som oppstår som følge av forbrenning av produkter som inneholder

svovel, som olje, kull og koks. Kilden til de forhøyede verdiene av SO₂ i Lillesand er i all hovedsak Saint Gobain Ceramic Materials AS på Fyresmoen. Her inngår koks som en av hovedinnsatsene i produksjonen av silisiumkarbid, som pågår døgnkontinuerlig. Se bedriftens informasjon om sin produksjon og sine utslipp i eget skriv nederst på denne siden. Målinger fra januar 2014 og fram til høsten 2015 viser at forskriftens krav til svoveldioksid overholdes i Lillesand. Selv om det ikke er registrert overskridelser av grenseverdiene i forskriften, er imidlertid konsentrasjonene såpass høye at det er fare for at vi kan få fremtidige overskridelser av grenseverdiene. Denne risikoen vil vedvare så lenge produksjonen av silisiumkarbid opprettholdes.

De høyeste nivåene av svoveldioksid registreres i perioder med stillestående luft, og særlig når luft avkjøles og synker mot bakken. Dette er typisk perioder med stabilt kaldt og fint vær. I slike perioder får vi ofte få lite utskifting av luft nær bakken, slik at forurensningen hopper seg opp.

Helsemessige virkninger

Et voksent menneske puster ca. 10 000 liter luft i løpet av et døgn. Kvaliteten på luften vi ånder inn har derfor stor betydning for helsa vår. Det er i all hovedsak astmatikere og personer med luftveislidelser eller hjerte-/karsykdommer som kan oppleve negative helseeffekter fra luftforurensning. I tillegg oppleves lukten av ulike svovelforbindelser sjenerende. Disse kan luktes selv om konsentrasjonen er langt under grenseverdiene for tiltak eller verdier som tilsier risiko for helseplager ved eksponering.

Folkehelseinstituttet har utgitt en rapport vedrørende luftkvalitet og helse, som kan finnes [her](#). Svovelukslipp medfører en sjenerende lukt som følge av økt konsentrasjon av svovelforbindelser i lufta, og mange oppfatter denne som ubehagelig. Med de målingene

som foreligger fra målestasjonen i Holta, er det imidlertid med bakgrunn i folkehelseinstituttets rapport ingenting som tilsier at luftkvaliteten i Lillesand skal medføre økt risiko for helseplager, hverken med tanke på kortsiktig eller langsiktig eksponering for de mengdene med svoveldioksid som er dokumentert. Dette gjelder også for sårbare grupper.

Klageportal

Lillesand kommune og Saint Gobain CM har samarbeidet om å opprette en klageportal hvor en kan sende inn klage på opplevd luktforurensning som stammer fra Saint Gobain CM. En slik klagemulighet er et viktig tiltak for både bedriften og kommunen, og er et viktig bidrag til bedriftens egenkontrollsystem rundt rapportering av luktproblematikk. Klagen vil håndteres av bedriften, som igjen rapporterer til Miljødirektoratet i henhold til sine rutiner.

For henvendelser til bedriften som ikke omhandler luktforurensning, bes det om at bedriftens vanlige kontaktinformasjon benyttes.

https://online.purenviro.com/add_complaint.php Klageportal

Informasjon fra bedriften:

Saint Gobain Ceramic Materials har utarbeidet et informasjonsskriv for å redegjøre for sin virksomhet. Dette kan leses (lenke: her)

Nyttige lenker:

https://online.purenviro.com/add_complaint.php Klageportal for rapportering av klager på luktforurensning knyttet til utslipp fra Saint Gobain CM.

<http://luftkvalitet.info/home/airquality.aspx?type=1&topic=1&id=%7b06fd4820-e948-4801-89a0-b1e5f5e5ef81%7d> Fortløpende publisering av måleresultater fra Holta

info.cas@saint-gobain.com Generelle henvendelser til Saint Gobain

naboklage@saint-gobain.com E-postadresse for klager til Saint Gobain CM (ikke luft/lukt)

<http://www.fhi.no/dokumenter/5f190bc3fa.pdf> Folkehelseinstituttets luftkvalitetskriterier

<http://www.nilu.no/> Hjemmesiden til Norsk Institutt for Luftforskning

<http://www.miljodirektoratet.no/> Hjemmesiden til Miljødirektoratet.

postmottak@lillesand.kommune.no E-postadresse til Lillesand kommune